

Formanden (Berg): Forhandlingerne fortsattes angaaende det Afsnit, hvis Forhandling begyndte i Gaar, nemlig de Indenrigsministeriet vedrørende Vædringsforslag, undtagen de § 19 III. B. 6. vedrørende. Forhandlingen er aabnet; det ærede Medlem for Aalborg Amts 1ste Valgkreds har Ordet.

Snel: Under den Forsatningskamp, vi have ført her i over 10 Aar, er der ingen Stand, der efter min Mening har lidt saa meget som Handelsstanden, paa Grund af, at Foranstaltninger, der vilde tjene til Løstestænger for Handel og Trafik, ikke have kunnet træffes fra Lovgivningsmagtens Side, forsaavidt Bevillinger fra Statens Side have været nødvendige til slige Foranstaltninger. Under disse Omstændigheder er jeg enig med den høitæredede Indenrigsminister i, at naar Handelsstanden henvender et saa beklædent Ønske til Rigsdagen og Regjeringen, som den har gjort, idet den forlanger Oprettelsen af et Handelsdirektorat, vil det ikke være rigtigt at nægte denne haardt prøvede Stand et saadant. Rigtig nok kan jeg for mit Vedkommende ikke indse, at der er Grund til at lægge saa stor Vægt netop paa dette Moment, som Handelsstanden jo vitterlig har gjort. Mig forekommer det, at Handelsstanden maaske var bedre tjent med at beholde den Autonomi, det Selvstyre, den for Diebliffet har gjennem Grosserer-Societetet. Jeg tror, at Handelsstanden var bedre tjent med at udvide denne Autonomi endnu videre og skabe sig en virkelig Autoritet. Det var efter min Mening at foretrække for den, om jeg saa maa sige, lavede Autoritet, der vil skabes gjennem et Handelsdirektorat. Dertil kommer, at Handelsstanden jo slet ikke faar nogen Indflydelse paa Valget af vedkommende Direktør. Det kan Handelsstanden derimod beholde, naar den vedbliver at bevare den nuværende Indretning med Grosserer-Societetets Komite. Hvem kan vide, om det vil lykkes Regjeringen at træffe et heldigt Valg med Hensyn til den første Direktør, hvis en saadan bevilges. Regjeringen har ikke altid haft Held ved Besættelsen af store Embeder, og vi vide, at saasnart der bliver et Embede som dette, gaar der ledig paa Torvet Embedsjøgere, som strax ville melde sig og ville søge det, og hvem siger at nogen af disse stadige Embedsjøgere vil være kvalificeret til en saadan Post. Det vil være en yderst banstelig Post, men Mange ville føle sig kaldede dertil, fordi der ikke hører særlige saglige Kundskaber, tekniske Kundskaber dertil, men kun de Færdigste ville efter min Opfattelse kunne bestride det. Af disse Grunde tror jeg, at Handelsstanden her har

grebet efter noget Uvæsentligt. Det har i den Stilling, hvori Handelsstanden er, været nødvendigt for den at gjøre Et eller Andet for at komme ud af de uheldige Forhold, men nu har man vendt sin Opmærksomhed hen paa noget efter min Mening mindre Væsentligt, medens man har ladet væsentligere Punkter ligge. Som et saadant regner jeg Toldvæsenets Ordning, saaledes at det ikke træder generende i Veien med Hensyn til Handel og Trafik. Jeg kunde forstaa, om Handelsstanden havde henvendt sig til os og Regjeringen og sagt: det er en uheldig Tilstand; den maa forandres. Vi bede og ønske, at dette Forhold maa blive ordnet. Endvidere kunde jeg have forstaaet, om Handelsstanden havde sagt: den spanske Handels-traktat, som vil skaffe os Afstæning paa et vigtigt Produkt, nemlig Spirit, ønske vi maa komme i Stand; vi kunne nu ikke blive af med vore Varer. Der var saa meget mere Opfordring for os til at tage Hensyn dertil, som det ogsaa vilde komme Landbostanden til Gode. Det Samme gjælder om Sukkerindustrien. Der har udviklet sig hos os i de sidste Aar en saadan Sukkerindustri, at den har været tilstrækkelig til at forsyne hele Landet med det fornødne Sukker og endda haat et Overflud at udjøre. Det kan være et Spørgsmaal, om det var rigtigt at lægge saa stor Vægt paa Sukkerproduktionen under de daværende Forhold, thi det kunde efter min Mening allerede den Gang forudses, at der maatte komme en Sukkerkrise, som ogsaa vilde ramme os. Det er imidlertid slet, og Landet producerer en saa stor Mængde Sukker, som det behøver, og lidt til. Hvad vilde da være naturligare, end om Handelsstanden forlangte det Samme her, som man har gjort i alle andre Lande, nemlig at man letter denne Industri ved Skattefrihed i nogle Aar, f. Ex. 10 Aar, eller sætter en Udførselspræmie for Sukker? Intet af alt dette er slet, og derfor er Sukkerkrisen her til Lands maaske endnu værre end i andre Lande. Det forekommer mig, at Handelsstanden maatte have lagt den største Vægt paa at faae dette forandret, efter som dette Forhold over den største Indflydelse paa mange andre Forretninger, Fragtforhold osv.; men i Stedet for har den lagt Vægt paa et Handelsdirektorat, og naar den har gjort det, hør man ogsaa opfylde dette Ønske, skjøndt det som sagt forekommer mig uvæsentligt i Sammenligning med væsentligere Ting. — Der er her i Landet en Institution, som, da vi gik over til det parlamentariske System, saa at sige blev glemt. Det er Kjøbenhavns Havnevej. Dette har viist sig at være heldigt for Kjøbenhavns Havnevejen, thi det